

og derfor være villigere og villigere til i enhver Henseende — om ikke ganske saaledes, som det nu gaar for sig — at fremme disse Formaal. Disse to Betragtninger, som have ledet det ærede Medlem, har til min Forbauselse — thi det ærede Medlem tager ellers roligt paa Sagerne — bevirket, at det ærede Medlem har ladet sin Fantasi i den Grad løbe af med sig, at han gjorde os til en Slags Amtsråd, der todede i alle mulige og umulige Ting. Naar det ærede Medlem ved en senere Leilighed kom til at udtale sig om at Sorø Akademis Penge vare bedst anbragte i Sorø Akademis egen Kasse — (Anmærk: Der ere de bedst sikrede.), det ærede Medlem siger: sikrede — saa er jeg ikke ganske enig med det ærede Medlem deri. Jeg nærer ganske vist ingen Tvivl om, at Bestyrelsen af Sorø Akademis Midler er paalidelig; men jeg tror, at de ere fuldt saa sikre, naar de anvendes, som naar de ikke anvendes. Jeg tror ikke, at det er til nogen synderlig Nytte for Samfundet, at der samles hundrede Tusinder i en Kasse, selv om Enkelte kunne laane deraf; jeg tror ikke, det har den Betydning, som det vilde have, hvis vi kunde finde — vi have allerede fundet det paa enkelte Punkter — endnu flere heldige og gavnlige Anvendelser af disse Midler, det tror jeg er langt sikrere. Dernæst omtalte det ærede Medlem i et senere Foredrag, at vi skulde have No. Det er et Udtryk, der meget let kan misforstaaes. Jeg tror ikke, det spærrer til noget Godt, at vi have formegen No; jeg tror ikke, det passer for vore Forhold, at vi ere opfatte paa at faae No, bedre lidt Liv og Venælgelse. Derfor kunne vi godt tillade, at visse Ting endnu en Tid lang kunne arbeide, fri for os og vor Omtale; men det er ikke det Samme som No. Jeg har troet, idet det ærede Medlem med Hensyn til flere Punkter traadte endnu flarpere op imod baade Flertallets Udtalelser i Betænkningen og mine Udtalelser, end den høitærede Minister selv har gjort det, at maatte anføre dette specielt imod det ærede Medlem. — Hvad nu angaar den ærede Minister, da kan jeg nok forstaa, at han ikke holder af den parlamentariske Kommission; men jeg skal ikke gaa nærmere ind derpaa; thi Spørgsmaalet om dens Nedsættelse foreligger ikke. Vi udtalte blot vor Forventning; Folkethinget griber dertil, hvis man ikke kan opnaa den mere naturlige Vej, at Regjeringen agter paa de Onsker, som utvilsomt ere tilstede her i Thinget, om at undersøge denne Sag nærmere. Naar den ærede Minister imidlertid mente, at den vilde faae et meget betydeligt Arbejde, og at den allerede vilde faae Arbejde nok for Kirke- og Undervisningsministeriet, saa forekommer det mig, at der deri ligger en Anvendning af, at Nedsættelsen af en saadan Kommission ikke kunde være saa ganske overflødig (Kirke- og Undervisningsministeren: Nei!). Sa, for saa vidt den meget ærede Minister mener, at Arbejdet er overflødig, vil ogsaa Nedsættelsen

af en parlamentarisk Kommission være overflødig; men jeg har allerede antydet, at Arbejdet vil være nødvendigt, hvis vi komme ind paa den Vej, som vi anse for nyttig, og under den Forudsætning er Nedsættelsen af en parlamentarisk Kommission fornøden, naar den meget ærede Minister da ikke vil foregribe Sagen og gjøre den overflødig. Et æret Medlem har udtalt sig mod den Opstilling, Udvalget har givet under Nr. 72, idet han mente, at Fremstillingen fra Ministeriets Side var veiledende nok og fuldstændig tilstrækkelig. Jeg tror dog ikke, at det ærede Medlem vil faae Thinget med sig heri, og jeg tror, at Opstillingen under Nr. 72 virkelig giver en klarere Fremstilling. I Ministeriets Fremstilling af Budgettet findes der under de forskjellige Fonds en Mængde Underkonti og iblandt dem en Del Versurposter, som gjøre det Hele mindre ansfæligt. Med Hensyn til Spørgsmaalet om Roskilde Domkirkes Midler har den meget ærede Minister foresøgt at klare sin Stilling. Jeg skal kun udtale, at hele Udvalget, Udvalget i alle sine Afstygninger, har udtalt, at det i ingen Henseende kan billige denne Anvendelse af Kirkenes Midler. Jeg skal derved sætte Punktum, idet jeg tror, at det vil være tilstrækkeligt at udtale dette. — Hvad Vaisenhuset angaar, da tør jeg ikke gaa ind paa den meget ærede Ministers Betragtning af, at Vaisenhuset væsentlig i sin Rod er en københavnsk Anstalt. Det hedder i Grundloven, at Børnene skulle optages i det uden Hensyn til deres Herkomst, naar blot de ere fødte i Kongens Riger og Lande, og det er dog saa bred en Grundlovs, som det vel er muligt. Dernæst sagde den ærede Minister, at man ikke udtalte sig imod den Forandring, der skete i 1869. Det var en Forandring, der gik ud paa at indbringe disse Understøttelser af 10—1100 Rd., som førtes ud til Provindserne til de enkelte Vaisere, og at fassætte, at Afgangen skulde være ens over hele Landet, saa at Fordelingen kunde blive mere ligelig. Direktionen erkjendte, at det ikke var ligelig fordelt, men udtalte dog, at det var en ubelig Maade saaledes at drage de øvrige Provindseres Børn ind i Anstalten. Desuagtet kom Resolutionen i god Tro til, at Finantsudvalgets tidligere Udtalelse kunde imødekømmes. Efterat Udvalget havde udviklet hele Spørgsmaalet, udtalte det: „Udvalget maa derfor meget indstændig lægge Justitsministeren paa Sinde“ — dengang hørte nemlig Vaisenhuset under Justitsministeren — „at Salget af de nu afbenyttede store, værdifulde Bygninger fremmes, og at der samtidig dermed, under Medvirkning fra Rigsdagens Side vedtages en Plan for Anvendelsen af Stiftelsens betydelige Midler paa en anden og for hele Landet heldbringende Maade.“ Som det fremgaar af Betænkningen ifjor og ligeledes i Aar, er den Anskuelse bestemt hovedet. Hvis det skulde være den meget ærede Ministers Onske i dette ene Punkt at imødekomme Rigsdagen eller, jeg vil sige, Folkethinget, kan jeg